

Bruxelles, 13 mai 2026
(OR. en)

9116/1/26
REV 1

Dosar interinstituțional:
2026/0068 (COD)

COMPET 555
IND 326
MI 454
MAP 105
FDI 11
TRANS 299
CLIMA 254
ENV 486
ENER 239
ECOFIN 602
UD 136
POLCOM 170
CODEC 875

NOTĂ

Sursă: Secretariatul General al Consiliului

Destinatar: Comitetul Reprezentanților Permanenți / Consiliul

Subiect: *Pregătirea Consiliului Competitivitate (Piață Internă, Industrie, Cercetare și Spațiu) din 28 mai 2026*

Actul privind accelerarea industrială: cum se poate valorifica în mod optim accesul la piața unică prin intermediul preferinței europene și al cerințelor privind emisiile scăzute de dioxid de carbon

- *Dezbateri de orientare*

În anexă, se pune la dispoziția delegațiilor o notă de informare din partea președinției referitoare la „Actul privind accelerarea industrială: cum se poate valorifica în mod optim accesul la piața unică prin intermediul preferinței europene și al cerințelor privind emisiile scăzute de dioxid de carbon”, în vederea dezbaterii de orientare din cadrul Consiliului Competitivitate din 28 mai 2026.

Actul privind accelerarea industrială (IAA): cum se poate valorifica în mod optim accesul la piața unică prin intermediul preferinței europene și al cerințelor privind emisiile scăzute de dioxid de carbon

Context

În 2024, sectorul producției din UE a reprezentat 18,3 % din ocuparea forței de muncă în UE (30 de milioane de persoane) și 14,3 % din PIB-ul UE, generând în același timp 26,2 % din emisiile de gaze cu efect de seră ale UE. Prin urmare, acesta joacă un rol central în prosperitatea economică, autonomia strategică și realizarea obiectivelor climatice ale Uniunii.

În pofida importanței economice a sectorului producției, ponderea sa în PIB a scăzut în ultimele decenii de la 17,4 % în 2000 la 14,3 % în 2024. Sectorul se confruntă cu provocări generate de prețurile constant ridicate ale energiei, de supracapacitățile mondiale, de concurența internațională denaturată, de costurile de capital și operaționale ridicate pentru decarbonizare, de obstacolele în materie de reglementare, precum și de procedurile lente și imprevizibile de acordare a autorizațiilor. Toate acestea îi subminează competitivitatea și capacitatea de decarbonizare.

Prin urmare, volumele de producție în industriile mari consumatoare de energie, de exemplu, au scăzut cu aproape 20 % din 2019, semnificativ mai mult decât în alte sectoare de producție, o parte din capacitatea de producție rămânând subutilizată și exploatată în condiții nerentabile. În lipsa unor măsuri urgente care să inverseze această tendință, UE se va decarboniza prin dezindustrializare.

Tehnologiile curate se confruntă, la rândul lor, cu provocări în ceea ce privește competitivitatea și vulnerabilitățile lanțului de aprovizionare. Dintre cele 15 tehnologii curate esențiale, fabricarea bateriilor și a modulelor și celulelor fotovoltaice (PV) sunt domeniile în care UE este cel mai puțin competitivă în comparație cu restul lumii, importând din China aproximativ 50 % din necesarul său de baterii și 94 % din necesarul său de module și celule fotovoltaice.

O provocare concurențială similară este evidentă și în cazul mai multor lanțuri de aprovizionare din aval. De exemplu, în pofida taxelor compensatorii introduse pentru vehiculele electrice cu baterii originare din China începând cu 30 octombrie 2024, balanța comercială cu China în ceea ce privește vehiculele de pasageri a devenit negativă în 2025 (1,2 miliarde EUR în prima jumătate a anului). În plus, importurile de piese auto din China au crescut cu aproximativ 4 miliarde EUR între 2021 și 2025 (+ 66 %) – față de o scădere a exporturilor către China de aproximativ 50 %. Acest lucru se datorează unei diferențe de preț de 30-35 % între produsele europene și cele chineze. Această tendință pare să se accelereze. S-a anunțat deja că se vor pierde 76 000 de locuri de muncă în rândul furnizorilor din sectorul autovehiculelor, iar până la 50 % din producție este în pericol în următorii cinci ani.

Pentru a aborda aceste tendințe, propunerea de act privind accelerarea industrială (IAA), adoptată la 4 martie 2026, stabilește un cadru de măsuri menit să accelereze dezvoltarea capacității industriale și decarbonizarea în sectoarele strategice, consolidând totodată reziliența și prosperitatea pe termen lung a UE.

Actul privind accelerarea industrială: introducerea unei preferințe europene specifice și a unor cerințe privind emisiile scăzute de dioxid de carbon în sprijinul sectoarelor strategice

Propunerea cuprinde **trei piloni principali**: stimularea cererii pentru crearea unor piețe-lider pentru produsele curate, valorificarea atuurilor pieței unice pentru a atrage investiții străine de calitate și accelerarea implementării proiectelor de decarbonizare.

În ceea ce privește primul pilon, IAA stabilește un cadru pentru dezvoltarea unor piețe-lider pentru produsele industriale cu emisii scăzute de dioxid de carbon fabricate în Uniune. Această inițiativă urmărește să remedieze nivelul redus al cererii care împiedică extinderea producției și descurajează investițiile în decarbonizare. Acest obiectiv este realizat prin valorificarea dimensiunii pieței unice și prin creșterea cererii de produse finanțate prin intervenții publice (achiziții publice, licitații și scheme de sprijin public). Potrivit expunerii de motive a Comisiei, măsurile propuse reflectă tendințele internaționale și respectă obligațiile internaționale ale UE, extinzând conceptul privind „originea din Uniune” la produsele fabricate în țări cu care UE a încheiat un acord de instituire a unei zone de liber schimb sau a unei uniuni vamale. Accesul la procedurile de achiziții publice este acordat numai ofertanților din țări cu acces garantat.

Propunerea introduce cerințe privind emisiile reduse de dioxid de carbon și/sau originea din Uniune pentru anumite produse din sectoare strategice, inclusiv:

- oțel, ciment (prin intermediul betonului și mortarului) și aluminiu atunci când sunt utilizate în sectorul construcțiilor și al autovehiculelor;
- vehicule electrice, hibride și cu pilă de combustie, precum și componente esențiale ale acestora;
- o serie de tehnologii „zero net”.

Aceste cerințe orizontale creează legături între IAA și alte propuneri legislative în curs de examinare în care sunt utilizate astfel de concepte, cum ar fi propunerea de revizuire a standardelor privind emisiile de CO₂ pentru autoturisme și camionete și propunerea privind vehiculele întreprinderilor nepoluante. Acestea ar urma să se aplice în cadrul procedurilor de achiziții publice, al licitațiilor și al schemelor de sprijin public. Pentru a evita impunerea unor sarcini administrative excesive operatorilor economici care participă la procedurile de achiziții publice reglementate de Actul privind accelerarea industrială, respectarea cerințelor ar urma să fie verificată prin intermediul unui sistem de declarații pe propria răspundere. Această abordare asigură alinierea la cadrele existente privind achizițiile publice, limitând în același timp controlul la operatorii cărora li s-a atribuit un contract.

În ceea ce privește tehnologiile curate, cerințele privind originea din Uniune ar urma să fie introduse prin modificări ale Regulamentului privind industria „zero net”¹, asigurând integrarea deplină a acestora în cadrul respectiv. În practică, orientările existente, cum ar fi cele privind punerea în aplicare a articolului 28 din regulament², împreună cu experiența relevantă în implementare, inclusiv în ceea ce privește aplicarea regulilor de origine, ar urma să sprijine punerea în aplicare efectivă a acestor cerințe.

¹ Regulamentul (UE) 2024/1735 al Parlamentului European și al Consiliului din 13 iunie 2024 de stabilire a unui cadru de măsuri pentru consolidarea ecosistemului european de producere de tehnologii „zero net” și de modificare a Regulamentului (UE) 2018/1724.

² Comunicarea Comisiei „Orientări privind punerea în aplicare a articolului 28 din Regulamentul (UE) 2024/1735 de stabilire a unui cadru de măsuri pentru consolidarea ecosistemului european de producere de tehnologii „zero net” și de modificare a Regulamentului (UE) 2018/1724 (NZIA)”.

Acest cadru urmărește să creeze semnale previzibile privind cererea de produse industriale cu emisii scăzute de dioxid de carbon, consolidând în același timp capacitatea de producție a UE și lanțurile valorice strategice, în conformitate cu recomandările raportului Draghi³.

Abordarea vizează sectoarele strategice în care costurile de decarbonizare sunt ridicate și, în absența acțiunilor propuse în Actul privind accelerarea industrială, impactul asupra prețurilor din aval ar fi semnificativ, sporind riscul de disfuncționalități ale pieței. Această abordare se încadrează, de asemenea, într-o agendă de simplificare, raționalizând normele și procedurile existente ori de câte ori este posibil și bazându-se pe acestea atunci când este necesar.

În ceea ce privește **al doilea pilon**, propunerea stabilește condiții clare pentru investițiile străine care depășesc 100 de milioane EUR în sectoarele emergente (baterii, vehicule electrice, energie fotovoltaică și materii prime critice), pentru a se asigura că aceste investiții generează o valoare adăugată tangibilă, inclusiv în ceea ce privește crearea de locuri de muncă locale de înaltă calitate, promovarea inovării și o integrare mai puternică în lanțurile valorice europene. În același timp, aceasta urmărește să asigure un echilibru adecvat între diferiții piloni ai inițiativei, astfel încât să mențină atractivitatea Uniunii pentru investițiile strategice, atenuând în același timp riscul de reorientare a investițiilor către țările partenere care beneficiază de acces preferențial la piața unică.

În cadrul celui de **al treilea pilon**, propunerea simplifică și digitalizează procesul de acordare a autorizațiilor pentru proiectele de producție printr-o abordare de tipul „un proiect, o procedură digitală”. Aceasta accelerează, de asemenea, cadrul de acordare a autorizațiilor pentru proiectele de decarbonizare ale industriei mari consumatoare de energie și sprijină dezvoltarea clusterelor industriale prin desemnarea unor zone specifice de accelerare a producției industriale în fiecare stat membru.

³ Draghi, M. (2024), [*The future of European competitiveness – In-depth analysis and recommendations \(Part B\)*](#)(„Viitorul competitivității europene – Analiză aprofundată și recomandări”, partea B).

Întrebări pentru dezbateri

- În opinia dumneavoastră, măsurile prevăzute în cadrul propus sunt suficiente să accelereze dezvoltarea capacității industriale și decarbonizarea în sectoarele strategice din UE, oferind în același timp semnale suficient de puternice privind cererea și certitudine în materie de investiții pentru a restabili competitivitatea industriilor strategice ale UE?
 - Considerați că preferința europeană specifică propusă și criteriile privind emisiile scăzute de dioxid de carbon în ceea ce privește cheltuielile publice pot sprijini în mod eficace sectoarele strategice în menținerea și extinderea capacității de producție în cadrul UE, cu o sarcină administrativă suplimentară minimă?
-